

Boala Alzheimer

Tulburare cerebrală însoțită de pierdere funcțională și necrozarea [neuronilor](#) în regiuni cerebrale responsabile cu învățarea și formarea memoriei. Acest proces de necroză neuronală conduce la pierderi de memorie și [demență](#). Cauza exactă a bolii nu este cunoscută, deși se consideră că simptomele sunt cauzate în parte de lipsa *neurotransmițătorului de acetilcolină*.

acetilcolina

Sbstanță chimică disponibilă în [neuronii](#) care acționează ca [neurotransmițători](#). Acetilcolina este corelată cu învățarea și formarea memoriei și lipsa de acetilcolină la nivel cerebral este considerată a fi parțial responsabilă pentru simptomele [bolii Alzheimer](#). Acest neurotransmițător a fost de asemenea implicat în stările de dispoziție alterate regăsite în [manie](#) și [depresie](#). Dezechilibrul dintre dopamină și acetilcolină are drept rezultat anumite simptome ale [bolii Parkinson](#).

inhibitori ai acetilcolinesterazei

Un medicament care inhibă descompunerea *neurotransmițătorului acetilcolină* prin [enzima acetilcolinesterază](#). Aceste medicamente cresc nivelul de [acetilcolină](#) în [fanta sinaptică](#) pentru a spori semnalizarea la nivelul [sinapsei](#). În prezent, aceste medicamente sunt folosite ca tratamente pentru [boala Alzheimer](#).

acetilcolinesteraza

Un medicament care se leagă de un [receptor](#) de pe suprafața celulei pentru a bloca activitatea la nivelul receptorului. [Antagonistul](#) în sine nu provoacă un răspuns biologic, însă previne legarea substanței care se activează de receptor, anulând astfel acțiunea acesteia. De exemplu, se consideră că medicamentele precum haloperidol, utilizat pentru a trata simptomele [schizofreniei](#), produc efecte terapeutice acționând ca antagoniști la nivelul receptorilor de [dopamină](#), o enzimă care descompune [acetilcolina](#) neutilizată din [fanta sinaptică](#) (canalul dintre doi neuroni). Acetilcolinesteraza elimină acetilcolina din fanta sinaptică o dată ce semnalul nervului a fost transmis în [sinapsă](#), pregătind fanta pentru transmiterea următorului semnal.

hormonul adrenocorticotrop (ACTH)

[Hormon](#) secretat de [glanda pituitară](#) care controlează cortexul suprarenal, stimulând creșterea acestuia și secreția de corticosteroizi. Producția de ACTH crește în momentele de [stres](#).

Sindromul fazei de somn avansat (ASPS)

ASPS este un tip de [tulburare de ritm circadian de somn](#), în care o persoană suferă de somnolență în timpul primelor ore ale zilei, fiindu-i greu însă să doarmă după orele 2-4 am. Această tulburare este mult mai răspândită în rândul vârstnicilor.

agonist

Un medicament care se leagă și activează un [receptor](#) localizat pe suprafața unei celule care este activat în mod normal de o substanță naturală, cum ar fi un [neurotransmițător](#) sau un [hormon](#). Un agonist poate crește activitatea unui anumit neurotransmițător legându-se de acesta și stimulând receptorul localizat pe suprafața [neuronului](#).

aminoacizii

Aminoacizii sunt conținutii fundamentali ai proteinelor. Există 20 de aminoacizi diferiți și aceștia pot fi clasificați ca fiind esențiali sau neesențiali. Aminoacizii esențiali sunt fundamentali pentru metabolism, sănătate, și creștere, însă aceștia nu sunt sintetizați de către organism și, prin urmare trebuie obținuți din alimente. Un aminoacid neesențial este un aminoacid care este sintetizat de către organism și, astfel, nu este cerut în mod specific în dietă.

amigdala

Amigdala este un complex nuclear care face parte din [sistemul limbic](#). Amigdala este situată în lobul [temporal](#), în fața [hipocampusului](#), și funcția ei este de a controla comportamentul autonom, emoțional și sexual.

anoxie

O afecțiune severă asociată cu hipoxia, în care în țesuturile organismului ajung cantități inadecvate de oxigen. La nivel cerebral, anoxia poate conduce la pierderea de [neuroni](#), predominant în [hipocampus](#), [globuli pallidus](#) și [cerebel](#), și în final poate provoca moarte cerebrală.

antagonist

Un medicament care se leagă de un [receptor](#) de pe suprafața celulei pentru a bloca activitatea la nivelul receptorului. Antagonistul în sine nu provoacă un răspuns biologic, însă previne legarea substanței activatoare de receptor, anulând astfel acțiunea acesteia. De exemplu, se consideră că medicamentele precum haloperidol, utilizate pentru a trata simptomele [schizofreniei](#), produc efecte terapeutice acționând ca antagoniști la nivelul receptorilor de [dopamină](#).

anti-oxidanți

Anti-oxidantul este un nutrient, o substanță chimică sau un alt tip de substanță care inhibă sau previne oxidarea, procesul prin care se formează radicalii liberi. Organismul conține proprii săi anti-oxidanți naturali. Anti-oxidanții suplimentari obținuți din dietă includ vitamina C, vitamina E și beta-caroten.

anticonvulsivante

Un medicament care ameliorează convulsiile. Convulsiile sunt provocate de contracții și relaxări ale mușchilor care alternează rapid, determinând organismul să se contracte și să tresară incontrollabil. Convulsiile sunt adesea asociate cu o pierdere a conștienței. Medicamentele anticonvulsivante pot fi prescrise persoanelor cu [epilepsie](#) și [manie](#).

antipsihotice

Antipsihoticele sunt o clasă de medicamente diversă din punct de vedere chimic folosite pentru a trata simptomele [schizofreniei](#) și ale altor [psihoze](#), și care pot atenua neliniștea asociată cu [demența](#) și cu anumite tulburări de mișcare. Medicamentele antipsihotice se leagă de receptorii [neurotransmițătorilor](#), cum ar fi [dopamina](#) și [serotonina](#), localizate pe suprafața neuronilor pentru a bloca transmiterea semnalelor electrice prin [neuroni](#) și pentru a reduce frecvența episoadelor psihotice

tulburarea de anxietate

O tulburare în care persoanele suferinde prezintă de obicei griji constante sau repetate și exagerate și stări de agitație fără vreun motiv întemeiat. Acest lucru poate fi însoțit de simptome fizice, precum oboseală, tremor, tensiune musculară, cefalee și greață. Tulburările de anxietate includ tulburări de anxietate generalizate, [atacuri de panica](#), fobii, [tulburări obsesiv-compulsive](#) și tulburări de [stres](#) post-traumatic.

apnee

Apneea este un tip de [hipersomnie](#) și este caracterizată prin perioade scurte de încetare a respirației în timpul somnului. Persoanele cu apnee au o somnolență excesivă, nedorită în timpul orelor de trezire.

apoplexie

Apoplexia este caracterizată prin sângerări cerebrale necontrolate, cunoscută de asemenea, și ca [accident vascular cerebral](#). De obicei, apoplexia este asociată cu pierderea conștienței și cu [paralizia](#) diferitelor părți ale corpului.

ataxia

Reprezintă imposibilitatea de a coordona grupele musculare, fapt ce conduce la acțiuni musculare iregulate, care afectează postura și mișcarea. Persoanele somnambule pot avea un mers ataxic instabil.

aura

Un complex de simptome care apare uneori înainte de debutul unei [migrene](#). Simptomele includ tulburări vizuale, precum încețoșarea vederii, senzație de amorțeală și dificultăți de vorbire. Aceste simptome dispar de obicei înainte de a începe cefaleea și acționează ca un avertisment pentru debutul cefaleei. Ocazional, persoanele prezintă o aură înaintea unui atac de [epilepsie](#).

boală autoimună

O tulburare în care [sistemul imunitar](#) al organismului fixează un răspuns imun împotriva sa ca urmare a imposibilității de a distinge țesuturile și celule „proprii” de cele "străine". Exemple de boli autoimune includ [scleroza multiplă](#), artrita reumatoidă și diabetul insulino-dependent.

Axon

Proiecția lungă asemănătoare unui fir a celulei nervoase care se extinde din corpul celular. Axonul este acoperit de o teacă de [mielină](#) și este specializat pentru transducția semnalului; la capătul axonului, impulsurile nervoase sunt transmise la alți [neuroni](#) sau la organele efectoare.

Nuclei bazali

Cunoscuți de asemenea, sub numele de ganglioni bazali. Nucleii bazali sunt un grup de corpuri celulare ce se găsesc în profunzimea [substanței albe](#) a [emisferelor](#) cerebrale; componentele majore ale nucleilor bazali includ nucleul caudat, [putamenul](#), [globus pallidus](#) și [substantia nigra](#). Funcția nucleilor bazali este de a organiza comportamentul motor.

terapie comportamentală

Un tip de tratament non-farmacologic care se axează pe schimbarea acțiunilor specifice și care folosește mai multe tehnici de înlocuire a comportamentele dezadaptative cu cele

adaptative. Terapia se bazează pe presupunerea că comportamentele sunt învățate, nu endogene.

benzodiazepine

O clasă de medicamente cu o gamă largă de efecte. Adesea utilizate pentru a trata anumite stări de anxietate, aceste medicamente au un efect hipnotic și un efect anticonvulsivant și pot fi folosite pentru a trata [convulsiile epileptice](#). În plus, ele au un efect de relaxare musculară. Funcția benzodiazepinelor este de a spori acțiunea inhibitoare a [neurotransmițătorului acidului gama-aminobutiric \(GABA\)](#), prin modularea activității receptorilor GABA_A. Unele persoane devin dependente de benzodiazepine și din această cauză, această clasă de medicamente nu trebuie prescrisă pentru utilizare pe termen lung.

amiloid beta

Componenta proteică a majorității [plăcilor nevritice](#) care se formează în exteriorul [neuronilor](#) în creierul persoanelor cu [boala Alzheimer](#). Neuronii necrozați înconjoară beta amiloidul pentru a forma placa.

beta-blocante

O clasă de medicamente care acționează pentru a bloca receptorii specifici din sistemul nervos. Beta-blocantele acționează pentru a încetini ritmul cardiac și pentru a reduce tensiunea arterială și anxietatea. Beta-blocantele sunt folosite în tratamentul multor afecțiuni, inclusiv pentru angina pectorală și alte afecțiuni cardiace. De asemenea, aceste medicamente pot fi prescrise ca tratament preventiv la persoanele care suferă de atacuri de [migrena](#) frecvente.

beta-adrenoreceptori

Reprezintă receptorii care se găsesc pe membranele [neuronale](#) și asupra cărora își exercită acțiunea catecolaminele circulante (adrenalina și [noradrenalina](#)). Există patru sub-tipuri de beta-adrenoreceptori și sunt localizați pe întreg corpul, inclusiv în cord și vasele de sânge.

tulburare bipolară

Tulburarea bipolară este un tip de tulburare de dispoziție. Este cunoscută de asemenea, sub numele de [depresie](#) bipolară sau depresia maniacă. Boala se caracterizează prin cicluri de [manie](#) și depresie, care determină o persoană cu tulburare bipolară să prezinte schimbări severe ale stării de spirit. Există trei tipuri de tulburare bipolară: de tip I, tip II și [ciclotimie](#).

cheag de sânge

O masă de sânge semisolidă care se formează într-un vas de sânge și care poate bloca fluxul de sânge către părțile corpului care funcționează datorită respectivului vas de sânge. Reducerea fluxului sanguin la organele corpului, ca urmare a unui cheag de sânge, poate conduce la leziuni ale organelor sau chiar la o disfuncționalitate a organelor. [Accidentul vascular cerebral](#) poate avea loc atunci când un cheag de sânge blochează alimentarea cu sânge a creierului.

bradikinezie

Tulburare caracterizată prin răspunsuri fizice și mentale lente sau prin încetinirea anormală a mișcării. Bradikinezia este un simptom principal al [bolii Parkinson](#).

tumoare cerebrală

O excrescență de țesut cerebral, cauzată de multiplicarea incontrollabilă a celulelor. Tumorile pot crește în diverse parti ale corpului, nu doar la nivel cerebral. Tumorile cerebrale pot provoca [epilepsie](#).

trunchiul cerebral

Porțiune a creierului asemănătoare unei tulpini care leagă [măduva spinării](#) și [prozencefalul](#); trunchiul cerebral este alcătuit din [punte](#), [medulla oblongata](#) și [mezencefal](#). Trunchiul cerebral funcționează ca o stație de releu importantă; fiecare impuls nervos care trece între creier și măduva spinării trebuie să treacă prin trunchiul cerebral pentru a permite organismului să funcționeze normal.

bruxism

Bruxismul este scrâșnitul dinților în timpul somnului și este un tip de [parasomnie](#).

blocante ale canalelor de calciu

O clasă de medicamente care inhibă selectiv calciul pentru a nu intra în celule, reducând astfel activitățile care necesită calciu, precum [neurotransmisia](#). Calciul reglementează o serie de funcții celulare și, astfel, blocantele canalelor de calciu s-au dovedit a afecta mai multe procese fiziologice diferite. Aceste medicamente sunt folosite în principal în tratamentul anumitor afecțiuni cardiace și al hipertensiunii arteriale.

carotida

Termenul "carotidă" este folosit pentru a descrie o parte a corpului sau o structură referitoare la artera principală de la nivelul gâtului (artera carotidă), care este principalul

furnizor de sânge către creier.

cataplexie

Această afecțiune este caracterizată de pierderea bruscă a tonusului muscular și poate apărea la persoanele care suferă de [narcolepsie](#).

Catatonie

Un sindrom caracterizat prin perioade de rigiditate musculară, excitare sau inconștiență. Catatonia, sau comportamentul catatonic, apare uneori la persoanele cu schizofrenie sau cu tulburare psihotică.

nucleul caudat

Unul dintre cele trei ([putamenul](#) și [globus pallidus](#) fiind celelalte) componente majore ale [nucleilor bazali](#). Nucleul caudat este o substanță cenușie alungită și arcuită sub formă de cap, corp, și coadă. Nucleul caudat și putamenul sunt similare din punct de vedere funcțional și structural și sunt denumite colectiv [corpul striat](#). Nucleul caudat este centrul principal de inițiere a mișcării.

sistemului nervos central

Creierul și [maduva spinării](#) sunt cunoscute colectiv ca sistemul nervos central. Aceasta nu include mușchii și nervii care provin din măduva spinării și [inervează](#) corpul.

cerebelul

Structura în formă de nucă situată la baza creierului. Cerebelul este responsabil pentru coordonarea motorie, postura și menținerea echilibrului.

cortexul cerebral

Stratul exterior al [materiei cenușii](#), de aproximativ 2 mm grosime, care acoperă întreaga suprafață a [emisferelor](#) cerebrale. Cortexul cerebral este alcătuit din [neuroni](#) și celule de sprijin (celule gliale) și funcția sa este de a corela informații din mai multe surse pentru a menține funcția [cognitivă](#) (toate aspectele legate de percepție, gândire și memorie).

pedunculi cerebrali

Reprezintă două fascicule de fibre mari care conțin [axoni](#) neuronali, [cortex cerebral](#), trunchiul cerebral și [măduva spinării](#). Funcția pedunculilor cerebrali este de a transmite informații către și de la [cerebel](#).

lichidul cefalorahidian (LCR)

Un fluid din creier și din spațiul subarahnoidian din [măduva spinării](#) care învelește creierului în interiorul craniului și protejează măduva spinării de șocurile mecanice. În mod normal, LCR este format din glucoză, săruri, enzime și câteva leucocite. Acesta este secretat în [ventriculi](#) și circulă prin sistemul ventricular pentru a ajunge în spațiul subarahnoidian. În cele din urmă, acest fluid este absorbit în fluxul sanguin prin structuri specializate numite vilozități arahnoidale.

Creierul mare

Partea principală a creierului, alcătuit din două [emisfere](#) cerebrale unite prin [corpul calos](#), ce formează cea mai mare parte a [sistemului nervos central](#) la om. Fiecare emisferă este alcătuită din [cortexul cerebral](#) și a [nucleii bazali](#), controlând împreună toate funcțiile [cognitive](#) și motorii.

regiune cervicală

Acest termen este folosit pentru a descrie o parte sau o structură a corpului care are legătură cu gâtul, sau gâtul unui organ sau al unei părți din corp, de exemplu, regiunea cervicală a [măduvei spinării](#) și a coloanei vertebrale reprezintă partea situată cel mai sus, localizată în zona gâtului. Există șapte vertebre cervicale în coloana vertebrală și opt nervi cervicali ce provin din regiunea cervicală a măduvei spinării. Acești nervi produc [inervații](#) la nivelul brațelor.

colin-acetiltransferază

O enzimă care controlează producția de [acetilcolină](#). Colin-acetiltransferază sau CAT catalizează reacția dintre acetilcoenzima A și colină care formează acetilcolina. Se pare că nivelurile de CAT sunt diminuate în creierul pacienților cu [boala Alzheimer](#).

coree

Mișcări involuntare neregulate ale membrelor sau ale mușchilor faciali. Aceste mișcări au fost observate în boala Huntington.

afecțiuni cronice

Dacă o afecțiune este cronică, aceasta persistă pe o perioadă lungă de timp. Multe dintre tulburările cerebrale, cum ar fi [boala Parkinson](#) și [boala Alzheimer](#), sunt afecțiuni cronice. Deși persoanele pot avea tulburări cronice pentru tot restul vieții, de obicei, se pot lua măsuri pentru ameliorarea simptomelor și a bolii.

sindromul de oboseală cronică

Un complex de simptome de oboseală extremă, în asociere cu semne de insuficiență la nivelul funcției sistemului [imunitar](#) și endocrin. SOC apare adesea după o infecție virală acută.

girus cingular

Girus proeminent (o creasta a [cortexului cerebral](#) localizat lângă planul sagital mijlociu al creierului, deasupra [corpului calos](#). Girusul cingular face parte din [sistemul limbic](#), care este asociat cu starea de spirit și emoțiile.

tulburări ale ritmului circadian al somnului

Acestea sunt tulburări ale ciclului natural al somnului. La oameni, somnul are un model ciclic regulat, cunoscut sub numele de [ritm circadian](#). Comportamentul care afectează acest model, sau anomaliile fiziologice ale regularității acestui model pot conduce la [tulburări de somn](#). Principalele tulburări ale ritmului circadian al somnului sunt [sindromul jet lag](#), [tulburări de somn provocate de lucrul în schimburi](#), [sindromul fazei de somn întârziate \(DSPS\)](#), precum și [sindromul fazei de somn avansate \(ASPS\)](#).

ritm circadian

Variația regulată a parametrilor fiziologici, cum ar fi nivelurile de temperatură și de [hormoni](#), care are loc zilnic.

sistem de clasificare

Sistemele de clasificare au fost concepute pentru a facilita standardizarea diagnosticului de boală psihică în întreaga lume. Cele două sisteme de clasificare cel mai frecvent utilizate pentru diagnosticarea bolilor mentale sunt Manualul de Diagnostic și Statistică a Tulburărilor Mentale, ediția a patra (DSM-IV), elaborat de Asociația Americană de Psihiatrie și Clasificarea Internațională a Bolilor, Revizia zece (ICD-10), elaborată de Organizația Mondială a Sănătății. În încercarea de a standardiza în continuare diagnosticul de boli mintale, aceste sisteme de clasificare au devenit cu fiecare revizuire și ediție, din ce în ce mai similare.

regiunea coccigiană

Termenul coccigian este folosit pentru a descrie orice cauză legată de sau localizată în regiunea coccisului (osul mic de la capătul inferior al coloanei vertebrale, format din fuziunea a patru [vertebre](#)). Regiunea coccigiană a [măduvei spinării](#) se găsește la coada măduvei spinării și formează nervul coccigian, care inervează pielea din jurul anusului.

terapia cognitiv-comportamentală

O formă modificată a [terapii comportamentale](#), dat fiind faptul că gândirea este considerată a fi o formă de comportament. TCC este o formă directă de [psihoterapie](#) care îi învață pe oameni să înțeleagă modul în care tiparele lor de gândire contribuie la simptomele pe care le au și cum să își schimbe gândurile și comportamentul, astfel încât apariția simptomelor să devină un fapt mai puțin probabil. De exemplu, bolnavul va învăța să se expună la orice situație care declanșează în mod normal sentimente de anxietate și apoi va încerca să împiedice reacția pe care boala ar impune-o în mod normal. Această terapie este cunoscută de asemenea sub numele de terapie de expunere și prevenire a răspunsului.

cognitiv

Referitor la, sau caracterizat prin cunoaștere - procesul mental de cunoaștere, de gândire, învățare și judecată.

compliance

Procesul de a respecta regimul de medicamente, cu alte cuvinte a lua medicamentele conform prescripției. Compliance pacientului se îmbunătățește adesea atunci când există mai puține [efecte secundare](#) care sunt asociate cu tratamentul medicamentos.

secțiune coronală

O secțiune este termenul anatomic atribuit unei secțiuni la nivelul corpului sau creierului pentru a descoperi structurile interne. Secțiunea coronală se realizează printr-o secțiune de la o ureche la cealaltă și este localizată în unghi drept față de planul de secțiune utilizat pentru a efectua o [secțiune mediosagitală](#).

corpul calos

Este cea mai mare parte a [substanței albe](#) ce constă din fascicule de fibre care leagă materia albă din cele două [emisfere](#) cerebrale. Corpul calos transmite un număr mare de fibre dintr-o emisferă cerebrală la alta și este principala cale de comunicare dintre cele două emisfere pentru controlul funcțiilor [cognitive](#) și motorii.

corpul striat

O zonă aflată în interiorul fiecărei [emisfere](#) cerebrale. Acesta este compus din nucleul caudat și cel lentiform al [nucleilor bazali](#) și din [substanța albă](#) a capsulei interne.

hormon de eliberare a corticotropinei

Un [neurotransmitator peptidic](#) mare (cunoscut de asemenea ca factorul de eliberare a corticotropinei). Acesta stimulează eliberarea [hormonului](#) adrenocorticotropină (ACTH) din [glanda pituitară](#) anterioară. ACTH stimulează cortexul suprarenal pentru a sintetiza [glucocorticoizi](#), de exemplu, cortizolul care provoacă mai multe schimbări în metabolismul intermediar, precum sinteza de glucoză, catabolismul proteinelor și mobilizarea acizilor grași liberi, și de asemenea reglementează [sistemul imunitar](#).

ciclotimie

Ciclotimia este considerată a fi o formă de [tulburare bipolară](#) mai puțin severă și se caracterizează prin crize hipomaniacale recurente ușoare și prin episoade depresive. Deși simptomele pot fi la fel de severe ca și cele ale tulburării bipolare acestea nu au o durată suficientă pentru a întruni criteriile pentru tulburarea bipolară.

citokine

Citokinele sunt un grup eterogen mare de proteine cu diverse funcții, cea mai recunoscută dintre acestea fiind reglarea funcției [sistemului imunitar](#). Astfel de citokine își mediează efectele prin receptorii de pe suprafața celulelor sau în celulele țintă și acționează într-un mod similar cu cel al [hormonilor](#). Alte citokine pot avea efecte antimicrobiene și împotriva cancerului.

degenerativ

Care prezintă sau care tinde să cauzeze o degenerare, ce conduce la deteriorarea unui țesut din organism, sau starea de sănătate a unui individ și o reduce la o stare de funcționare mai mult sau mai puțin activă. Unele tulburări cerebrale sunt neurodegenerative, inclusiv [boala Parkinson](#), [boala Huntington](#) și [scleroza multiplă](#).

Sindromul fazei de somn întârziate (DSPS)

Acesta este un tip de [tulburare de ritm circadian](#) și este caracterizat de intenția repetată a unui individ de a merge la culcare mai târziu decât momentul dorit. Este frecvent întâlnit în cazul persoanelor mai tinere.

delir

O tulburare mentală acută asociată cu anumite tulburări cerebrale. Aceasta poate provoca confuzie, dezorientare, halucinații și pierderi de memorie. Aceste simptome apar rapid și fluctuează pe tot parcursul zilei. Delirul poate fi cauzat de probleme medicale precum insuficiența cardiacă congestivă, infecții ale tractului urinar, insuficiență hepatică, abuz de alcool sau de droguri.

iluzii

O falsă credință care este ferm menținută în ciuda dovezilor contrare evidente. Aceste convingeri nu aparțin fondului cultural al individualului afectat. Iluziile sunt observate cel mai adesea în cazul [psihozelor](#), de exemplu în timpul unui episod schizofrenic - ele sunt un simptom pozitiv al [schizofreniei](#).

demență

O tulburare mentală caracterizată prin pierderea abilităților intelectuale, fapt ce implică modificări de personalitate și o deteriorare a memoriei, a judecății și a gândirii abstracte. Demența poate fi cauzată de o serie de tulburări cerebrale, inclusiv [boala Alzheimer](#), [boala Huntington](#), [scleroza multiplă](#) și [boala Parkinson](#).

dendrite

Extensiile asemănătoare unei ramificații ale unui [neuron](#). Majoritatea neuronilor au dendrite multiple, care sunt scurte și de obicei extrem de ramificate. Dendritele sunt specializate pentru primirea informațiilor și pentru formarea contactelor sinaptice cu terminațiile altor celule nervoase, pentru a permite transmiterea impulsurilor nervoase.

depresie

O tulburare de dispoziție caracterizată prin sentimente persistente de tristețe timp de

câteva săptămâni sau mai mult. Depresia se asociază cu sentimente de inutilitate, neputință și vinovăție și poate conduce la [tulburări de somn](#) și de apetit. Depresia poate apărea la persoanele care suferă de afecțiuni cerebrale, cum ar fi [boala Parkinson](#) și [boala Alzheimer](#) și apare de obicei la persoanele care suferă de [tulburare de anxietate](#). Persoanele cu [tulburare bipolară](#) prezintă cicluri de depresie și [manie](#).

dopa decarboxilază

O enzimă care convertește *dihidroxifenilalanina* (DOPA) în [neurotransmițător de dopamină](#).

dopamină

Un [neurotransmițător](#) compus dintr-o moleculă mică localizat în [sistemul nervos central](#). Cea mai mare regiune cerebrală care conține dopamină este [substanția nigra](#), care joacă un rol esențial în controlul mișcărilor [corpului](#). Dopamina este sintetizată în [neuroni](#) în substanția nigra din L-DOPA (levodopa), care poate fi folosită ca tratament pentru [boala Parkinson](#), dar aceasta trebuie administrată împreună cu un inhibitor al [decarboxilazei DOPA](#) pentru a preveni metabolizarea sa periferică înainte de a își putea produce efectele terapeutice.

Deficitul de dopamină a fost implicat în boala Parkinson, în timp ce excesul de dopamină este corelat cu [schizofrenia](#). Tulburările dopaminergice pot fi corelate cu simptomul depresiv numit anhedonie - incapacitatea de a obține plăcere din situații induc în mod normal plăcere.

dorsal

Termen anatomic folosit pentru a face referire la partea din spate sau la partea de sus a corpului. Dacă un obiect este în poziție dorsală față de un alt obiect din organism, atunci el este poziționat spre partea din spate a obiectului de referință. Atunci când se descrie poziția unei structuri din [sistemul nervos central](#), termenul dorsal indică o direcție diferită pentru creier și [măduva spinării](#). Pentru [trunchiul cerebral](#) și măduva spinării, direcția dorsală reprezintă parte din spate, dar pentru [proencefal](#) aceeași direcție reprezintă partea de sus a capului. Este opusul termenului [ventral](#).

diskinezie

Disfuncționalitatea sau deformarea mișcărilor voluntare, care au drept rezultat mișcări fragmentate și spasme. Diskineziile pot apărea la persoanele cu [boala Parkinson](#) care au primit tratament pe termen lung cu [levodopa](#). Acest [efect secundar](#) al tratamentului cu levodopa pot deveni pentru bolnav o afecțiune la fel de debilitantă precum boala în sine.

disomnii

Disomniile sunt un grup de " [tulburări primare de somn](#) ", în care durata, orarul sau tipul de somn sunt diferite față de normal. Disomniile includ [insomnie](#), hipersomnii și tulburări de [ritm circadian](#).

encefalită

Inflamație a creierului cel mai frecvent cauzată de o infecție virală. Cu toate acestea, encefalita poate fi, de asemenea, cauzată de procese autoimune, toxine și alte afecțiuni. Simptomele pot include febră, fotofobie, vărsături, dezorientare, tulburări de mers și pierderea controlului asupra temperamentului.

enurezis

Acesta este un tip de [parasomnie](#) în care individul prezintă incontinență și pierde controlul vezicii urinare în timpul somnului.

epilepsie

Epilepsia este o tulburare a funcției cerebrale caracterizată printr-un debut brusc al [convulsiilor](#), atacuri de comportament inadecvat, mișcări neobișnuite și chiar inconștiență. Convulsiile apar datorită unei perturbații la nivelul activității electrice a creierului.

exacerbări

Dezvoltarea unor noi simptome sau agravarea simptomelor existente ce indică o creștere a severității bolii.

familial

O afecțiune familială are loc în familii și poate fi moștenită. Cu alte cuvinte, aceasta poate fi transmisă de la mamă la copil printr-o [genă](#). Unele afecțiuni sunt puternic moștenite, de exemplu [boala Huntington](#) și anumite forme ale [bolii Alzheimer](#) sunt de asemenea moștenite

În acest mod. De exemplu, gena ApoE4 poate fi implicată la un număr mic de pacienți cu boala Alzheimer. Alte boli sunt doar slab moștenite - tendința de a dezvolta tulburarea poate fi transmisă de la mamă la copil, dar alți factori pot fi la fel de importanți în a decide dacă această tendință va conduce la boală. Deși genele asociate nu au fost încă identificate, [tulburările de anxietate](#), [depresia](#) și [schizofrenia](#) sunt aparent o formă de tulburări cerebrale familiale slab moștenite.

antidepresive de prima generație

Antidepresivele de prima generație includ triciclicele (TCAS) și inhibitorii de monoaminoxidază (IMAO). Ambele clase de medicamente acționează pentru a reduce simptomele de [depresie](#) prin creșterea concentrațiilor de [noradrenalină](#) și [serotonină](#) la nivelul [sinapsei](#), facilitând astfel neurotransmisia prin prelungirea efectelor acestor [neurotransmițători](#). De cele mai multe ori aceste medicamente sunt asociate cu un procent relativ ridicat de [efecte secundare](#).

antipsihotice de prima generație

[Antipsihoticele](#) de primă generație (cunoscute de asemenea ca antipsihotice convenționale sau clasice) sunt [antagoniști ai dopaminei](#). Ei se leagă de receptorii dopaminei pentru a bloca [neurotransmisia](#) de dopamină. Aceste medicamente includ clorpromazină, flufenazină și haloperidol și sunt asociate cu un risc crescut de [reacții adverse](#) ca urmare a acțiunilor pe care le au asupra altor sisteme de transmisie de la nivel cerebral și periferic, de exemplu asupra receptorilor colinergici, adrenergici și histaminergici, conducând la modificări ale funcției cardiovasculare și sedare, etc .

proencefal

Porțiunea anterioară și cea mai mare a creierului; include [emisferele](#) cerebrale, [sistemul limbic](#), [talamusul](#) și [hipotalamusul](#), și [corpul calos](#). Fiecare dintre emisfere este împărțită în patru lobi: frontal, parietal, occipital și [temporal](#). În general, funcția proencefalului este de a controla funcția [cognitivă](#), senzorială și motorie, și de a regla temperatura, funcțiile de reproducere, alimentația, somnul și de exprimarea emoțiilor.

radicali liberi

O moleculă foarte reactivă produsă în mod natural de către organism sau absorbită în organism. Se consideră că oxidarea datorată radicalilor liberi produce deteriorarea țesuturilor, inclusiv a [neuronilor](#). Astfel de afecțiuni pot fi ținute sub control cu ajutorul produselor chimice [anti-oxidante](#).

lobul frontal

Un termen folosit pentru a descrie structurile cerebrale situate în partea din față a creierului, de exemplu, lobul frontal al [proencefalului](#) este situat sub osul frontal al craniului și este amplasat în spatele frunții. Lobul frontal este important în controlul mișcării și în planificarea comportamentală.

acidul gama aminobutiric (GABA)

Un neurotransmițător aminoacid cu greutate moleculară mică distribuit la scară largă în [neurotransmițător](#) și care acționează pentru a stopa transmiterea de semnale electrice în [sinapsă](#). GABA ajută la reducerea simptomelor unor tulburări cerebrale, precum [crizele epileptice](#) și spasme musculare prin controlul transmisiei semnalelor. Deficitul GABA a fost de asemenea implicat în [tulburări de anxietate](#), [boala Huntington](#) și, posibil în [boala Parkinson](#). Unele tratamente acționează asupra receptorilor GABA, cum sunt [benzodiazepinele](#), care sunt folosite pentru a trata tulburările de anxietate.

genă

Gena este un segment specific de ADN de pe un cromozom. Se estimează că fiecare om are 100 000 de gene și fiecare genă este responsabilă pentru o caracteristică moștenită. Genele sunt transmise de la părinți la copil și ele determină cine suntem, distingând un individ de altul. Unele boli sunt [ereditare](#), de exemplu, [boala Alzheimer de natură familială](#) și [boala Huntington](#), și multe alte boli pot avea o componentă genetică în etiologia lor.

tulburarea de anxietate generalizată (GAD)

O tulburare care provoacă individului gânduri îngrijorătoare și nerezonabile constante și stres pentru activitățile zilnice de rutină timp de mai multe luni. Persoanele cu GAD se așteaptă întotdeauna la tot ce este mai rău. Tulburarea este adesea însoțită de simptome fizice, precum oboseala, tremor, tensiune musculară, cefalee și greață.

convulsii generalizate

Un tip de convulsii care implică întregul corp. Pierderea conștienței, rigiditatea musculară și contracțiile musculare ritmice și violente care însoțesc convulsiile sunt cauzate de activitatea electrică anormală a [neuronilor](#) de la nivel cerebral. Există mai multe tipuri de [convulsii](#) generalizate. (Vezi [epilepsie](#))

genom

Genomul este întregul material genetic din cromozomii unui anumit organism. Se estimează că genomul uman este alcătuit din mai mult de 100.000 de gene.

Celulele gliale

Tipul major de celule non-neuronale ce se găsesc în creier. Funcția celulelor gliale este de a ajuta celulele pentru a menține abilitățile de semnalizare a [neuronilor](#); celulele gliale nu participă direct la procesul de semnalizare electrică.

Globus pallidus

Reprezintă unul din cei trei nucleii care alcătuiesc [nucleul bazal](#). Ceilalți nucleii sunt [putamenul](#) și nucleul caudat. Globus pallidus retransmite informații de la ceilalți nucleii la [talamus](#).

glucocorticoizi

Un grup de steroizi secretat de cortexul suprarenal. Aceștia stimulează sinteza de glucoză, și amplifică procesul de descompunere a proteinelor precum și mobilizarea acizilor grași liberi. De asemenea, **glucocorticoizii** au o activitate antiinflamatoare și imunosupresoare puternică.

glutamat

Un [neurotransmițător](#) excitator cu greutate moleculară mică ce se găsește în [sistemul nervos central](#). În general, glutamatul este considerat a fi cel mai important neurotransmițător pentru funcția cerebrală normală și se estimează că peste jumătate dintre [neuroni](#) cerebrali eliberează glutamat. Glutamatul este un precursor al acidului gama

aminobutiric la nivelul creierului.

glutamatergic

Referitor la eliberarea neurotransmițătorului glutamat la nivelul sinapselor.

Materie cenușie

Un termen general care definește țesuturile sistemului nervos central bogate în corpuri celulare neuronale, dendrite, terminții axonice și celule gliale; include cortexul cerebral, partea centrală a măduvei spinării, cortexul cerebelos și cortexul hipocampusului.

Boala Huntington

O tulburare cerebrală degenerativă ereditară ce debutează în adolescență. Simptomele bolii Huntington sunt cauzate de o pierdere a celulelor în regiunea cerebrală care controlează mișcarea. În prezent nu există niciun remediu pentru această boală, dar există tratamente disponibile pentru ameliorarea unora dintre simptome.

halucinație

O falsă percepție senzorială fără nici o sursă reală în lumea exterioară, o percepție a unui obiect stimulativ extern, în absența unui astfel de obiect. O halucinație poate fi simptomul unui episod psihotic și este un simptom pozitiv al schizofreniei.

emisfere

Cortexul este aproximativ simetric între secțiunea stânga și cea dreaptă denumite emisfere (semicercuri) datorită formei pe care o au. Emisfera stângă este asociată cu partea dreapta a corpului și invers. De obicei emisfera dominantă este cea stângă, deoarece conține centri ai limbii și ai raționamentelor.

ereditar

Un termen folosit pentru a descrie moștenirea genetică a unei caracteristici, trăsături sau a unei stări similare obținute de la unul sau de la ambii părinți. Dacă o genă este responsabilă

pentru provocarea unei boli, ea poate fi transmisă de la mamă la copil și boala este considerată a fi ereditară.

Mezencefal

Zona a creierului care cuprinde [puntea](#), bulbul și [cerebelul](#). Mezencefalul funcționează în mod colectiv pentru a coordona activitatea motorie, postura, echilibrul și modelele de somn și reglează funcțiile inconștiente, dar esențiale, cum ar fi respirația și circulația sangelui.

hipocamp

O structură ce se găsește în [lobul temporal](#) al [proencefalului](#). Hipocampul este o componentă a [sistemului limbic](#) și este important pentru formarea amintirilor și pentru alte funcții superioare.

histamină

Un agent farmacologic potent care este considerat a fi implicat în reglementarea stărilor somn și trezie.

hormoni

O substanță chimică naturală, produsă de celulele specializate din organism, care are un efect de reglementare asupra celulelor sau a organelor din corp. Hormonii pot afecta metabolismul sau comportamentul altor celule. Spre deosebire de [neurotransmițători](#), hormonii acționează de obicei de la o distanță față de punctul din care sunt eliberați, de exemplu, ACTH este eliberat de glanda [pituitara anterioară](#) și activează cortexul suprarenal pentru a produce hormoni glucocorticoizi precum cortizol.

antigen leucocitar uman (HLA)

Un HLA este o amprentă genetică asupra leucocitelor și trombocitelor, compus din proteine care joacă un rol important în activarea [sistemului imunitar](#) al organismului pentru a răspunde la organisme străine. Se consideră că HLA specifice sunt implicate în provocarea narcolepsiei.

hipersensibilitate

O stare de sensibilitate sporită în care organismul reacționează cu un răspuns exagerat la un

stimul. Termenul este frecvent folosit pentru a descrie un răspuns [imun](#) în care organismul reacționează cu un răspuns imun exagerat la o substanță străină. Persoanele care suferă de migrene prezintă frecvent de multe ori o hipersensibilitate la lumină și sunet, și hipersensibilitatea la receptorii dopaminei poate fi asociată cu debutul [maniei](#).

hipersomnie

Hipersomniile sunt un tip de [disomnii](#) și se caracterizează prin somn excesiv profund, sau printr-o perioadă prelungită de somn. Există două tipuri principale de hipersomnie: [apnee](#) și [narcolepsie](#). Oamenii cu hipersomnii prezintă somnolență în timpul zilei, iritabilitate, cefalee, tulburări de memorie și de concentrare.

halucinații hipnagogice

Acestea sunt imagini vii sau activități ce se petrec în timpul visului care apar la debutul somnului. Acest tip de halucinații poate apărea la persoanele care suferă de [narcolepsie](#).

hipotalamus

O zonă a [proencefalului](#) care se află sub [talamus](#). Acesta secretă hormonul de eliberare a corticotropinei, care controlează metabolismul organismului prin exercitarea unei influențe asupra [glandei pituitare](#) și a [vasopresinei](#), care este implicată în reglarea stărilor de somn și veghe.

axa adrenală

Parte a sistemului endocrin care ajută la medierea controlului asupra hormonilor. De exemplu, activarea [hipotalamusului](#) induce glandei pituitare anterioare secreția hormonului adrenocorticotrop (ACTH). Aceasta, la rândul său stimulează cortexul suprarenal pentru a secreta cortizol, substanță ce crește nivelul de zahăr din sânge și îmbunătățește metabolismul.

I sistemul imunitar

Sistemul complex al organismului format din celule sanguine, mesageri chimici și alte substanțe care protejează organismul împotriva invaziilor nedorite, de exemplu, viruși și infecții. Multe celule imune, în special macrofagele, produc imunotransmițători, numiți

[citokine](#), limfokine sau chemokine. Multe dintre aceste celule imune apar la nivel cerebral, precum și în sistemul periferic.

a inerva

A furniza inervații sau stimulare nervosă unui organ sau unei părți a corpului, de exemplu, nervii cervicali produc inervații la nivelul brațelor.

insomnie

Insomnia este un tip de disomnie ce se caracterizează prin dificultatea pe care o resimte o persoană în procesul de adormire și / sau somn. Insomnia poate fi împărțită în două tipuri principale: tranzitorie și cronică. Insomnia care apare pentru mai puțin de 4 săptămâni, este cunoscută sub numele de insomnie tranzitorie, și insomnia care apare pentru mai mult de 4 săptămâni este cunoscută ca insomnie cronică.

ischemie (+AIT)

O reducere a alimentării cu sânge la nivelul unui organ duce la o lipsă de oxigen și de nutrienți. O reducere permanentă a fluxului de sânge în creier poate duce la [ischemie cerebrală](#) sau [accident vascular cerebral](#). Cu toate acestea, în cazul în care această întrerupere este temporară, poate interveni un atac ischemic tranzitoriu (AIT). Simptomele unui AIT sunt foarte similare cu cele ale unui accident vascular cerebral complet, deși atacurile ischemice nu lasă efecte de lungă durată și durează doar între câteva minute și 24 de ore.

ischemie

O reducere a alimentării cu sânge a unui organ duce la o lipsă de oxigen și nutrienți. O reducere permanentă a fluxului de sânge în creier poate conduce la ischemie cerebrală sau [accident vascular cerebral](#). Cu toate acestea, în cazul în care această întrerupere este temporară, poate să apară atac ischemic tranzitoriu. Simptomele unui AIT sunt foarte similare cu cele ale unui accident vascular cerebral complet, deși acestea nu lasă efecte de lungă durată și durează între câteva minute și 24 de ore.

sindrom jet lag

Un tip de tulburare de ritm circadian cauzat de zborurile efectuate între zone de fus orar.

Corpi Lewy

Incluziuni eozinofile, intracitoplasmatic, microscopice de formă rotundă spre alungită ce se găsesc în [neuroni](#) lezați sau necrozați. Prezența corpilor Lewy reprezintă un marker histologic al modificării [degenerative](#) în [boala Parkinson](#), însă ei pot fi observați și în alte afecțiuni neurologice, inclusiv demența cu corpi Lewy.

leziune

O discontinuitate patologică a țesuturilor. La persoanele cu [scleroză multiplă mielina](#) este deteriorată, iar această deteriorare este cunoscută sub numele de leziune. Acestea se prezintă la RMN sub forma unor pete albe. Pentru a diagnostica corect SM scanarea RMN trebuie să conțină cel puțin patru leziuni.

levodopa

Precursor imediat al [dopaminei](#) ce poate fi utilizat în tratamentul [bolii Parkinson](#). Acesta poate fi luat pe cale orală și poate traversa bariera hemato-encefalică, intrând astfel în creier. Acesta este rapid preluat de [neuroni](#) dopaminergici și convertit în dopamină. Levodopa trebuie administrată cu un inhibitor al [decarboxilazei DOPA](#) pentru a preveni metabolizarea la nivelul sistemului periferic înainte de a putea produce efectele terapeutice pe care le are.

sistemul limbic

Sistemul limbic stă la baza [corpului calos](#) și este un termen colectiv ce se referă la mai multe părți ale creierului, inclusiv [hipocampusul](#) și [amigdala](#). Structurile limbice sunt importante pentru reglarea activității motorii viscerale și pentru exprimarea emoțiilor.

locus coeruleus

O zonă mică în [trunchiul cerebral](#) constând dintr-o pereche de nuclei identici (grupuri de [neuroni](#)) din [punte](#) de la care se produc toate conexiunile cerebrale cu ajutorul [noradrenalinei](#). Aparent, locus coeruleus este implicat în procesul de concentrare mintală și atenție.

regiunea lombară

Termen folosit pentru a descrie orice parte sau o structură a corpului corelată cu partea corpului localizată între șold și torace, de exemplu, regiunea lombară a [măduvei spinării](#) și a coloanei vertebrale este porțiunea dintre șold și torace. Regiunea lombară a măduvei spinării dă naștere la cinci nervi lombari care [inervează](#) membrele inferioare.

imagistica prin rezonanță magnetică (IRM)

Tehnică ce folosește un câmp magnetic pentru a crea imagini ale structurilor interne ale corpului. Este folosită pentru a investiga schimbările structurale cerebrale și din alte organe care au loc în numeroase afecțiuni neurologice și psihice.

manie

O tulburare de dispoziție, ale cărei caracteristici cheie includ stare de spirit euforică sau iritabilă însoțite de hiperactivitate, discurs rapid, convingeri nerealiste în propriile capacități și un comportament agresiv sau intruziv. Persoanele cu [tulburare bipolară](#) prezintă episoade de manie și [depresie](#) alternative.

medulla oblongata

O parte a creierului care face parte din [cerebel](#) și din [trunchiul cerebral](#) și care leagă [măduva spinării](#) de [punte](#). Bulbul rahidian este implicat în controlul funcțiilor inconștiente, dar esențiale, precum respirația, circulația sângelui și tonusul muscular.

secțiune mediosagitală

Termen anatomic ce denumește o secțiune la nivelul corpului sau al creierului pentru a releva structuri interne. Secțiunea mediosagitală se realizează prin mijlocul creierului, sau al corpului ca și cum corpul ar fi secționat vertical prin cavitatea nazală, din față spre spate, aflându-se în unghi drept cu planul de secțiune utilizat pentru efectuarea unei [secțiuni coronale](#).

mezencefal

Poziționat între [rombencefal](#) și [prozencefal](#), mezencefalul face parte din trunchiul cerebral și conectează [trunchiul cerebral](#) de prozencefal. Mezencefalul este responsabil pentru controlul proceselor senzoriale.

migrenă

Un complex de simptome considerat a fi cauzate de un dezechilibru la nivelul concentrațiilor de [serotonină](#). De obicei, migrena include cefalee violentă, greață, vărsături și o sensibilitate crescută la lumina și sunete. Cefaleea poate dura 3 zile și durerea este descrisă adesea ca fiind o senzație pulsatilă severă la nivelul uneia sau ambelor părți ale capului.

mnemonic

Un dispozitiv care ajută memoria. Mnemonicile pot fi utilizate de către pacienții cu [Alzheimer](#) pentru antrenarea memoriei. Un exemplu de mnemonic este "Richard York s-a luptat în zadar", pentru a vă ajuta să vă amintiți culorile curcubeului: roșu, portocaliu, galben, verde, albastru, indigo, violet.

monoamin-oxidază (MAO)

O enzimă care descompune un anumit grup de [neurotransmițători](#) numiți amine biogene (exemple: noradrenalina, [dopamina](#) și [serotonina](#)). Se consideră că MAO este importantă în reglarea emoțiilor. Medicamentele care inhibă acțiunea acestei enzime (inhibitori MAO) sunt utilizate în tratamentul [depresiei](#).

tulburări de dispoziție

Acest termen este folosit pentru a descrie tulburările mentale care afectează reglarea emoțională, conducând la [depresie](#) sau [manie](#). Ele pot fi asociate cu un dezechilibru la nivelul [neurotransmisiei de serotonină](#) și [noradrenalină](#).

Scleroza multiplă

Boală [neurodegenerativă](#) caracterizată prin acumularea treptată de placi de [demielinizare](#), în special în regiunile cerebrale periventriculare.

mutație

Schimbare ce intervine la nivelul materialului genetic din interiorul celulei. [Gena](#) poate suferi mutații atunci când este transmisă de la părinte la copil. Acest lucru se întâmplă în cazul [bolii Huntington](#).

mielina

Material moale, parțial lipidic de culoare albă care formează teaca din jurul [axonilor](#) celulelor nervoase. Ea izolează axonii și permite transmiterea semnalelor de-a lungul acestora într-un ritm mai rapid. La persoanele cu scleroză multiplă, mielina se deteriorează sau se distruge, afectând astfel transmisia impulsului.

narcolepsie

Narcolepsia este un tip de [hipersomnie](#). Este o tulburare rară și debilitantă caracterizată prin somnolență excesivă în timpul zilei. Persoanele cu narcolepsie pot prezenta de asemenea [cataplexie](#), [paralizie](#) a somnului și [halucinații hipnagogice](#).

plăci nevritice

Un grup de celule nervoase anormale necrozate și în curs de necrozare, altele celule ale creierului, precum și proteina [beta amiloid](#) ce se găsesc în [hipocamp](#) și în [cortexul cerebral](#). În timpul unei examinări postmortem prezența plăcilor nevritice, împreună cu [ghemurile neurofibrilare](#), sunt folosite pentru diagnosticarea [bolii Alzheimer](#).

ghemuri neurofibrilare

O anomalie survenită la nivelul citoplasmei anumitor [neuroni](#) din [cortexul cerebral](#) și [hipocamp](#). În timpul examinării postmortem, prezența de ghemurii neurofibrilare, împreună cu [plăcile nevritice](#), sunt folosite pentru diagnosticarea [bolii Alzheimer](#). Densitatea ghemurilor neurofibrilare în creier este corelată cu gradul de afectare [cognitivă](#).

neuroleptic

Medicamentele neuroleptice determină reducerea aspectelor de confuzie și agitație în cazul bolilor psihotice.

neuroni

Tip de celule specializat pentru efectuarea și transmiterea semnalelor electrice. Neuronii nu funcționează în mod izolat, ei sunt asamblați în circuite care [inervează](#) organismul pentru a transmite semnale senzoriale și motorii la toate zonele corpului. Structura neuronală, inclusiv [axonii](#) și [dendritele](#), ajută la formarea acestor circuite.

neurotransmițător

Mesager chimic care permite [neuronilor](#) să transmită semnale de la unul la altul, permițând astfel organismului să funcționeze corect. Semnalele electrice sunt convertite în semnale chimice la nivelul [sinapsei](#). Acest lucru este cunoscut ca [neurotransmisie sinaptică](#). Neurotransmițătorii joacă un rol important în dezvoltarea afecțiunilor cerebrale și în tratamentul acestora.

coșmar

O stare care apare în timpul somnului caracterizată de un sentiment de neliniște și disconfort și vise înspăimântătoare sau opresive. Coșmarurile sunt un tip de [parasomnie](#) și pot apărea la persoanele cu tulburare de [stres](#) post-traumatic.

nocturie

Nevoie excesivă de a urina în timpul nopții. Nocturia poate conduce la [insomnie](#), deoarece determină individul să se trezească frecvent în timpul nopții, având astfel dificultăți în a reveni la somn.

somn non-REM

Acesta este un tip de somn. Oamenii adorm în etape. Primele patru etape constituie somnul non-REM, în care nu se produce mișcarea rapidă a ochilor.

anti-inflamatoare nonsteroidiene (AINS)

O clasă de medicamente care inhibă enzima ciclooxygenază care este responsabilă pentru formarea de mediatori ai inflamației cunoscuți sub numele de prostaglandine. În plus față de

acțiunea lor antiinflamatoare, AINS au de asemenea, proprietăți antipiretice (reduc febra) și analgezice (calmează durerile).

inhibitori ai recaptării noradrenalinei

Se consideră că deficiența survenită la nivelul neurotransmisiei [noradrenalinei](#) este cauza care stă la baza numeroaselor [tulburări de dispoziție](#), precum [depresia](#). Inhibitorii recaptării noradrenalinei blochează centrele în care noradrenalina este reabsorbită în neuronii presinaptici, și previn dezactivarea [neurotransmițătorilor](#). Astfel, transmisia noradrenalinei este amplificată, iar deficitul ce apare frecvent în cazul multor tulburări afective este corectat.

noradrenalină

Un [neurotransmițător](#) din grupa catecolaminelor (catecolamina înseamnă că o substanță aparține unui grup de compuși care conțin anumite caracteristici structurale, cum ar fi un nucleu catecol și un grup de amine), precum [dopamina](#). Organismele celulare care conțin noradrenalină se găsesc în [punte](#) și bulb, iar acestea proiectează [neuroni](#) la [hipotalamus](#), [talamus](#), [sistemul limbic](#) și la [cortexul cerebral](#). Acești neuroni sunt deosebit de importanți pentru a controla modelele de somn. S-a demonstrat faptul că depleția noradrenalinei în creier provoacă scăderea energiei și a motivației, și poate fi corelată cu [depresia](#).

tulburare obsesiv-compulsivă

Tip de [tulburare de anxietate](#) care provoacă bolnavului gânduri nedorite repetate sau comportamente compulsive care par imposibil de oprit sau de controlat.

lobul occipital

Termenul occipital este folosit pentru a descrie o parte sau o structură a corpului corelată cu partea din spate a capului, de exemplu, lobul occipital al creierului se află sub osul occipital al craniului, situat spre partea din spate a capului. Este în primul rând dedicat controlului vederii.

Boala Parkinson

Tulburare neurologică progresivă cauzată de necroza neuronală sau de pierderea [neuronilor](#) din [nucleii bazali](#). Simptomele includ [tremor](#) sau tremuratul mâinilor, brațelor, picioarelor, maxilarului și al feței sau rigiditatea membrelor și trunchiului, [bradikinezie](#) (o lentoare și o încetinire a mișcărilor), instabilitate posturală și tulburări de echilibru.

tulburare de panica

Persoanele care suferă de [tulburări de panică](#) prezintă episoade repetate de teama intensă, care se declanșează frecvent și fără avertisment. Acestea sunt atacuri de panica. Simptomele fizice includ palpitații, transpirație, tremor, dureri toracice, greață, amețeli și bufeuri.

paralizie

Pierderea completă sau parțială a funcției motorii într-o parte a corpului. Acest lucru poate apărea ca urmare a [unui accident vascular cerebral](#). Un accident vascular cerebral în emisfera cerebrală dreaptă poate provoca paralizie în jumătatea stângă a corpului. Un accident vascular cerebral în emisfera stângă poate provoca paralizie în partea dreaptă a corpului.

parasomnii

Parasomniile sunt un tip de [tulburări de somn](#) primare, celălalt tip fiind [disomnia](#). Acestea sunt tulburări în care apar fenomene nedorite în timpul somnului și includ somnambulism, teroare de somn, [bruxism](#) și [enurezis](#). Parasomniile pot apărea la persoanele cu tulburare de [stres](#) post-traumatic.

lobul parietal

Termen folosit pentru a descrie o parte sau o structură a corpului sau corelată cu, sau situată în apropierea osului parietal al craniului (os care se află între osul [frontal](#) și osul occipital al craniului). Lobul parietal al [proencefalului](#) este situat sub osul parietal al craniului și este implicat în controlul senzațiilor corporale.

peptide

Peptidele sunt piatra de temelie a proteinelor. Peptide care acționează la nivelul [sistemului](#)

nervos central se numesc neuropeptide. Unele neuropeptide acționează în același mod precum neurotransmițătorii mari, cu acțiune lentă, de exemplu hormonul de eliberare a corticotropinei.

percepție

Este conștiența unui stimul senzorial. La persoanele care suferă de schizofrenie, percepția este dereglată.

glanda pituitară

Glandă endocrină situată la baza hipotalamusului, localizat la rândul său la baza creierului. Aceasta este împărțită în porțiuni anterioare și posterioare, fiecare dintre acestea secretând hormoni diferiți, inclusiv hormonul adrenocorticotrop și hormonul de creștere (anterior) și oxitocina și hormonul antidiuretic (posterior).

punte

Componentă a rombencefalului și a trunchiului cerebral, situată între mezencefal și bulbul rahidian. Funcția punții este de a retransmite semnale din cortex pentru a ajuta la controlul mișcărilor și este, de asemenea, implicată în controlul somnului și al procesului de excitare.

tulburare de stres post-traumatic

O persoană care are tulburare de stres post-traumatic prezintă simptome recurente precum amintiri, stare depresivă și amorțeală emoțională după un eveniment traumatizant. În plus, aceste persoane pot suferi parasomnii, precum coșmaruri, teroare de somn și somnambulism, și sentimentele de furie și iritabilitate. Traumele care implică tulburări de stres post-traumatic includ viol, tâlhării, abuz asupra copilului sau dezastre naturale.

cortexul prefrontal

Această regiune cerebrală este considerată a fi implicată în planificarea comportamentelor cognitive complexe și în procesul de exprimare a personalității și a unui comportament social adecvat. Cortexul prefrontal se găsește în regiunile corticale ale lobului frontal, care sunt anterioare față de cortexurile motorii primare și de asociere. Acesta este împărțit în dorsolateral, orbito-frontal (numit de asemenea lobul frontal limbic) și zonele prefrontale meziale.

psihoză

Boală mintală gravă, precum [schizofrenia](#), o alterare sau o tulburare caracterizată printr-un contact defect sau pierdut cu realitatea. O persoană care a suferit un episod psihotic poate prezenta halucinații, [iluzii](#) sau procese alterate de gândire, cu sau fără o origine organică cunoscută.

psihosocial

Referitor la condițiile sociale asupra sănătății mintale. Tratamentul psihosocial ajută persoanele aflate în convalescență după o boală psihică să își îmbunătățească calitatea vieții și să accelereze recuperarea, învățându-i care sunt abilitățile sociale necesare pentru a trăi din nou în comunitate. Există mai multe tipuri de intervenții psihosociale, precum: intervenții familiale, reabilitare psiho-socială și dezvoltarea competențelor, auto-monitorizarea și reabilitarea profesională. Împreună cu tratamentul medicamentos, [psihoterapia](#) individuală este o componentă vitală a terapiei.

psihoterapie

Tratamentul bolilor psihice sau al tulburărilor emoționale în primul rând prin comunicare verbală sau de consiliere. Psihoterapia este o formă de tratament [psihosocial](#) folosită pentru a ajuta persoanele care suferă de tulburări cerebrale, precum [depresia](#), schizofrenia și [tulburările de anxietate](#). Aceasta implică terapii individuale și de grup care se concentrează pe problemele practice ale vieții cu care se confruntă ca urmare a tulburării de care suferă.

putamen

Putamenul, împreună cu nucleul caudat și globul palid, formează nucleii bazali. Este implicat în procesul de integrare senzitivo-motorie și în controlul motor.

nucleii raphe

Un grup de nucleii distribuit în [materia cenușie](#) din coloana centrală a trunchiului cerebral. Aceștia formează partea cea mai importantă a formării reticulare a [trunchiului cerebral](#) și au fost implicați în comportamentul somnului.

somn cu mișcarea rapidă a ochilor (REM)

Există cinci etape în ciclul normal de somn și somnul REM este cea de a cincea fază. În timpul acestei etape apar mișcările rapide ale ochilor și visele. Unele [tulburări de somn](#) pot conduce la anomalii ale somnului REM, de exemplu, persoanele cu [narcolepsie](#) au modele de somn REM diferite de normal.

receptor

O membrana cu structură proteică ce constă dintr-un situs de legare extracelulară pentru un [neurotransmițător](#) sau [hormon](#) și o regiune intracelulară sau transmembranară pentru semnalizare la interiorul celulei. Legarea unei substanțe specifice de receptor are drept rezultat un efect fiziologic specific.

remisie

Remisia este reducerea gravității simptomelor sau dispariția temporară a acestora pe parcursul unei boli.

Sindromul picioarelor neliniștite

O tulburare [familială](#) ce provoacă senzații neplăcute de iritare, înțepături sau furnicături la nivelul picioarelor și al tălpilor, și nevoia de a le mișca pentru a ameliora aceste senzații. Sindromul conduce la mișcări constante ale picioarelor în timpul somnului, somn intrerupt și somnolență diurnă excesivă.

Sistemul reticular activator (SRA)

SRA este regiunea de la nivelul trunchiului cerebral implicată în activarea stărilor de somn și de veghe. SRA conține neuroni colinergici, care sunt foarte activi atunci când o persoană se află în starea de veghe și în starea de somn REM, și inactivi în timpul somnului non-REM.

regiunea sacrală

Termenul sacral este folosit pentru a descrie o parte sau o structură a corpului legată de, sau situată în apropiere de osul sacru (os triunghiular situat chiar sub [vertebrele](#) lombare ale [coloanei vertebrale](#), format din fuziunea a cinci vertebre). Regiunea sacrală a coloanei vertebrale dă naștere la cinci nervii sacrali care controlează senzațiile de la nivelul membrilor inferioare și [inervează](#) bazinului și organele genitale.

schizofrenie

Boală caracterizată prin tulburări psihotice ale gândirii, stării de spirit, sentimentului de sine și ale relației cu lumea exterioară. Persoanele cu schizofrenie prezintă adesea [iluzii](#), halucinații, gândire dezorganizată, și [catatonie](#), și de cele mai multe ori aceste simptome se agravează în timp.

antidepresive din a doua generație

Acestea includ: inhibitori selectivi ai recaptării [noradrenalinei](#), inhibitori selectivi ai recaptării [serotoninei](#) și inhibitori selectivi ai recaptării noradrenalinei și serotoninei. Aceste medicamente sunt asociate cu un procent mai mic de [efecte secundare](#) decât [antidepresivele din prima generație](#).

antipsihotice de a doua generație

Acestea sunt [antagoniști](#) ai [dopaminei](#) și [serotoninei](#). Aceste antipsihotice au mai puține efecte secundare decât [antipsihoticele din prima generație](#), deși acestea nu sunt prescrise în mai multe țări pentru tratamentul tulburărilor de schizofrenie, datorită costului relativ ridicat pe care îl au.

convulsii

Un atac format de manifestări clinice bruște, tranzitorii cu un comportament motor sau fenomene senzoriale anormale, cu sau fără pierderea conștienței. Convulsiile sunt un simptom de [epilepsie](#).

inhibitori selectivi ai recaptării serotoninei

Deficiență în procesul de neurotransmisie a serotoninei considerată a fi cauza care stă la baza unor numeroase tulburări de dispoziție, precum depresia și unele tulburări de anxietate. Inhibitorii selectivi ai recaptării serotoninei blochează centrul din care serotonina este reabsorbită în neuronii presinaptici, și prevenin astfel dezactivarea neurotransmițătorilor. Astfel, transmisia noradrenalinei este amplificată, iar deficitul care apare frecvent în cazul multor tulburări afective este corectat.

serotonina

Neurotransmițător considerat a fi implicat în mai multe tulburări cerebrale. Rolul serotoninei în depresie și anxietate este bine stabilit. Neuronii care conțin serotonina sunt în mare măsură limitați în mezencefal, deși axonii lor se ramifica peste o mare parte a sistemului nervos central.

tulburări de somn cauzate de lucrul în schimburi

Un tip de tulburare de ritm circadian al somnului cauzat de lucrul în schimburi care perturbă modelul normal de somn, precum lucrul în timpul nopții.

efect secundar

Efect fizic sau fiziologic din corp provocat de un medicament, diferit de efectul destinat al respectivului medicament. Majoritatea efectelor secundare tind să fie nedorite. De exemplu, antipsihoticele sunt disponibile pentru tratamentul psihozelor acute la persoanele cu schizofrenie, dar, din păcate, mulți dintre agenții mai vechi, precum clopazina, sunt asociați cu probleme, inclusiv febră, anxietate și confuzie.

apnee de somn

Tip de tulburări de somn. Apneea de somn reprezintă o încetare temporară a respirației cauzată de obstrucția căilor respiratorii superioare în timpul somnului. Este asociată cu somnolență excesivă în timpul zilei, sforăit, stări frecvente de veghe și somnolență excesivă în timpul zilei.

tulburări de somn

Tulburările de somn sunt tulburări care afectează modelele normale de somn. Tulburările de somn sunt de obicei clasificate în [dissomnii](#) și [parasomnii](#). Dissomnia include [insomnie](#), [hipersomnie](#) (de exemplu [apneea de somn](#)) și tulburări de ritm circadian (de exemplu, jet lag și lucrul în schimburi). Tulburările de somn afectează sănătatea și bunăstarea celor afectați.

fobie socială

Persoanele cu fobie socială au o teamă copleșitoare și debilitantă față de privirile cercetătoare, teama de jenă sau umilire în situații sociale, care îi face să evite mai multe activități posibil plăcute și importante.

fobii specifice

Acestea sunt un anumit tip de [tulburare de anxietate](#). Persoanele cu fobii specifice au temeri extreme și iraționale față de ceva care prezintă un pericol minor sau ireal. Această teamă poate conduce la evitarea unor obiecte sau situații, precum călătoriile (de exemplu, zboruri sau călătorii cu mașina) sau animale (de exemplu, șerpi, rozătoare), care pot determina oamenii să își limiteze în mod inutil viața.

măduva spinării

Partea [sistemului nervos central](#) care se întinde de la trunchiul cerebral la cauda equina (colecția de nervi spinali care coboară din partea inferioară a măduvei spinării și al căror aspect este similar cu coada unui cal). Măduva spinării funcționează ca un canal senzorial și motor între corp și creier și este protejată de [vertebre](#).

sporadic

Referitor la situații care survin ocazional, în mod aleatoriu, fără a avea vreun tipar regulat.

stres

O serie de răspunsuri fiziologice sau comportamentale la o amenințare provenită sau percepută din mediul înconjurător. Aceste răspunsuri pot include amortirea emoțiilor, [depresie](#), furie, iritabilitate și pierderea concentrării. Termenul stres este folosit de asemenea pentru a se referi la stimulii care provoacă aceste reacții.

atac vascular cerebral

Afecțiune ce rezultă dintr-o lipsă de oxigen la nivel cerebral, provocată de un blocaj al fluxul sanguin sau de o hemoragie la nivelul țesutului cerebral, care conduc la lezionarea țesutului cerebral. Ca urmare a leziunilor cerebrale, pot apărea [paralizii](#) reversibile sau ireversibile. Dacă atacul vascular cerebral are loc în emisfera cerebrală dreaptă, atunci se va produce paralizie pe partea stanga a corpului. Dacă se produce în emisfera cerebrală stânga paralizia se va instala pe partea dreaptă a corpului. Accidentele vasculare cerebrale care afectează [trunchiul cerebral](#) pot cauza simptome complexe, precum paralizie, dificultăți de înghițire, paralizie oculară și probleme respiratorii.

substanța inominată

Grup de celule mari cu funcție nedeterminată care sunt situate chiar sub suprafața [globului](#).

substantia nigra

Nucleu situat la baza [mezencefalului](#) care primește date din numeroase alte părți ale creierului. Substantia nigra este implicată în retransmiterea semnalelor corelate cu funcția motorie la părțile [nucleilor bazali](#) și ale [talamusului](#).

sinapsa

Spațiul dintre doi [neuroni](#). Neuronii comunică între ei la nivelul sinapsei; semnale electrice sunt transformate în semnale chimice, sub forma neurotransmițătorilor, care se difuzează în întreaga sinapsă și redevin semnale electrice la atingerea neuronului vecin. Acest lucru este cunoscut ca [neurotransmisia la nivelul unei sinapse](#).

fantă sinaptică

Spațiul submicroscopic (de obicei cu dimensiune de 50 nm) dintre [neuroni](#) prin care [neurotransmițătorul](#) transmite impulsuri nervose.

tectum

Componentă a [mezencefalului](#) și partea cea mai [dorsală](#) a [trunchiului cerebral](#), un termen mai general cu semnificație de "boltă". Tectumul conține patru protuberanțe implicate în reflexele vizuale și auditive.

lob temporal

Termen folosit pentru a descrie o structură sau o parte a corpului corelată cu tâmples (regiuni situate pe fiecare parte a capului adiacente față de ochilor). Lobul temporal al [proencefalului](#) este situat sub osul temporal al craniului și este implicat în controlul auzului. De asemenea, funcția sa este de a ne permite să recunoaștem obiectele și fețele.

talamus

O colecție de nuclee care formează o componentă structurală majoră a [proencefalului](#). Talamusul are numeroase funcții, cea mai importantă fiind retransmiterea de informații senzoriale la [cortexul cerebral](#).

regiune toracică

Termen folosit pentru a descrie orice parte sau structură a corpului legată de torace (cavitatea toracică). Regiunea toracică a [măduvei spinării](#) și a coloanei vertebrale cuprinde lungimea toracelui. Regiunea toracică a coloanei vertebrale dă naștere la doisprezece nervi toracici, care [inervează](#) toracele și brațele.

tremor

Tremurat sau tremurături. Tremorul este un simptom al [bolii Parkinson](#).

vascularizația

Sistemul organismului de vase sanguine care alimentează organismul, sau o parte a organismului, cu o cantitate suficientă de sânge pentru a permite o funcționare normală a

organismului sau a organ.

vasopresină

Hormon peptidic sintetizat în **hipotalamus** și care este eliberat din lobul pituitar posterior. Acesta este implicat în reglarea de stărilor de somn și de veghe.

ventral

Termen folosit pentru a se referi la abdomen sau la o suprafață inferioară. Dacă un obiect este situat ventral față de un alt obiect, are o poziție orientată înspre suprafața abdomenului obiectului de referință. Atunci când se descrie poziția unei structuri în **sistemul nervos central**, termenul ventral indică o direcție diferită pentru creier și măduva spinării. Pentru **măduva spinării** și **trunchiul cerebral** direcția ventrală este orientată înspre partea din față, însă pentru **proencefal** orientarea este înspre baza capului. Este opusul termenului **dorsal**.

ventriculi

Cavitățile din creier care conțin **lichidul cefalorahidian (LCR)**. Există patru ventriculi în creier, doi dintre cei mai mari ventriculi apărând sub **cortexul cerebral**. La persoanele care au prezentat un episod de **schizofrenie**, s-a observat adesea că dimensiunea ventriculilor este mai mare decât în mod normal.

vertebră

Una dintre cele 33 de oase care alcătuiesc coloana vertebrală formată din șapte vertebre cervicale, doisprezece vertebre toracice, cinci vertebre lombare, cinci vertebre sacrale și patru vertebre coccigiene.

canal vertebral

Un canal din interiorul coloanei vertebrale în care este situată **măduva spinării**. Coloana vertebrală oferă sprijin și protecție pentru măduva spinării.

virus

Un microorganism intracelular alcătuit fie din acid dezoxiribonucleic (ADN) sau din acid ribonucleic (ARN), conținut într-un înveliș proteic. Virușii sunt extrem de mici și au

capacitatea de a penetra celulele unde folosesc propriul mecanism al celulei pentru a facilita reproducerea și răspândirea infecției la celulele și țesuturile vecine, cum ar fi virusul HIV.

substanța albă

Termen general care se referă la proiecțiile mari ale [axonilor](#) din creier și [măduva spinării](#). Axonii care intră în cortexul [emisferelor](#) cerebrale, [cerebel](#) și [hipocampus](#), precum și cei care părăsesc această zonă formează substanța albă. O mare parte a țesutului subcortical al emisferelor este alcătuită din substanță albă.